

ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ

2020 YILI KURUM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU

VERİ İHTİYACI

B.5.3. Tesis ve altyapılar

- ***Tesis ve altyapının kullanımına yönelik ilke ve kurallar***

Marmara Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Yönergesi Mimari Erişilebilirlik ile ilgili Madde 18 (**Kanıt 1**) uyarınca bina projeleri, bina içi erişilebilirlik için hazırlanmış TS 9111, içindeki erişilebilirlik donatıları/uygulamaları TS 4802, TS 8237 ISO 4190-1, TS ISO TS23599, TS ISO 23599/T1, TS EN 81-70, TS EN 81-70 standartlar dikkate alınarak tasarlanmaktadır. Buna göre, 2020 için Eczacılık Fakültesi yeni binası ile bu standartlar ile diğer erişilebilir binaların yanına ilave olarak gelmiştir. Şu an aynı şekilde inşaat halinde olan Teknoloji Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ve Tekno-kent Binaları Recep Tayyip Erdoğan Külliyesinde aynı planlama içerisinde. Bina erişilebilirliği bağlamında 2020 yılı itibari ile erişilebilirlik durumu ektedir (**Kanıt 2**).

- ***Erişim ve kullanıma ilişkin uygulamalar***

Erişilebilirlik ile ilgili fikir alışverişleri, keşif ve tespitler Engelli Öğrenci Birimi ve Yapı İşleri birlikte yürütülür. Buna göre 2020 yılı için Engelli Öğrenci Birimi tarafından yapılan tespitler ile iyileştirmeler ilgili birim ve kurumlara bildirilerek düzenlenmeye çalışılmıştır. Tıp Fakültesi ve Göztepe Kampüsü önündeki uygulamaların iyileştirilmesi için sorunlu olan uygulamalar, ilgili belediyelere yeniden düzenlenmeleri için talepler yazılı olarak gönderilmiştir. Göztepe Kampüsü A/B Blok bina içi ve otopark tabelalandırmaları için tespit yapıp ilgili birimlere bildirilmiştir. Teknoloji Fakültesi merdivenlerinde kaydırmaz şeritler yenilenmiş, olmayan yerlere döşenmiştir. Hukuk Fakültesi girişindeki hissedilebilir zeminin iyileştirilmesi tespit edilip, düzeltilmesi talep edilmiştir. (**Kanıt 3,4,5,6,7,8,9,10,11**)

- ***Tesis ve altyapının kurumsal büyüme ile ilişkili olarak gelişim durumu***

2014 yılından beridir, “Engelsiz Marmara” stratejisi 2016 yılından beridir aktifleşmiş olup, birimizin tavsiyeleri üzerine yeni yapılan projelerin yapımındaki iç imalatlar sözleşmelerin içine konulmuştur (**Kanıt 12**). Binaların 2020 yılı itibari ile son erişilebilirlik durumunu belirten envanter de ektedir (**Kanıt 13**).

- ***Kurumda uzaktan eğitim programları ve uygulamaları varsa; bunlara yönelik alt yapı, tesis, donanım ve yazılım durumları***

Üniversitemiz uzaktan eğitimde anlaşmalı olduğu dış kaynaktan sistemi kullanmakta olup, erişilebilir bir alt yapıya sahiptir. Konu ile ilgili teknik detay UZEM’den alınabilir.

B.5.4. Engelsiz üniversite

Örnek Kanıtlar

- **Özel yaklaşım gerektiren öğrencilere sunulacak hizmetlerle ilgili planlama ve uygulamalar**

-Mart 2020 itibari ile uzaktan eğitime geçildiği gün itibari ile öncelikli olarak görme engelli öğrenciler ile iletişime birimizden e-posta ile iletişime geçilmiştir. Herhangi bir sorun yaşamaları halinde birimizle irtibata geçilmesi söylemiştir. Bir görme engelli kullanıcımız ile irtibata geçilerek, kullanım için ayrıca yönerge verilmiştir. **(Kanıt 14, 15,16,17)**

-Öğrencilerden gelen geri bildirimlere istinaden, tüm akademik birimlere, Uzaktan Eğitim için hangi formatta kaynak paylaşılması gerektiğine dair duyuru yaparak yönlendirilmiştir.

-Uzaktan Eğitimde erişilebilirlik için dikkate edilmesi gereken yazı tüm akademik birimlere gönderilmiştir.**(Kanıt 18,19)**

-Uzaktan Sınavlar için tüm akademik birimlere düzenlemelere ilişkin YÖK yazısı iletilmiş, birimiz e-posta ile bu konuda tüm akademik birimlerde bulunan Engelli Öğrenci Danışmanlarına da bilgi vermiş ve gerekli yönlendirmeyi yapılmıştır. **(Kanıt 20,21)**

-2020-2021 Öğretim yılı için tüm akademik birimlere eğitim erişilebilirliği için dikkat edilmesi gereken hususlar maddeler halinde iletilmiş, ayrıca YÖK'ün bu konudaki güncel yazısı da paylaşılmıştır. **(Kanıt 22,23)**

-Güz dönemi başında yapılacak Yabancı Dil yeterlilik sınavlarına yönelik hazırlıkların yapılması için tüm birimlere yazı yazılarak yönlendirmeler yapılmıştır. **(Kanıt 24,25)**

-İngilizce Hazırlık için yapılacak olan sınav için öğrencilerin ihtiyaçları tespit edilerek online sınavda ek süre verilmesi Yabancı Dilleri Yüksekokuluna iletilerek gerekli yönlendirme sağlanmıştır. **(Kanıt 25)**

-Yabancı Diller Yüksekokulu öğrencilerine moodle üzerinden ek süre verilmesine yönelik uygulamaların yapılması talep edilmiş ve uygulanmıştır. **(Kanıt 26)**

-2020-2021 Öğretim yılı itibari ile tüm akademik birimlere, UZEM'e yazılar yazılarak uzaktan eğitim erişilebilirliği ile ilgili düzenlemeler belirtilerek yönlendirilmiştir.**(Kanıt27)**

- **Gerri bildirimlerin iyileştirme mekanizmalarında kullanıldığına ilişkin belgeler**

-Ara sınav öncesinde bir görme engelli öğrencimiz UES'te farklı sınav sistemlerini deneyerek geri bildirim vermiş buna istinaden UZEM'den gerekli düzenlemelerin yapılması istenmiştir. **(Kanıt 28)**

-İlk ara sınavların ardından, tüm akademik birimlerde bulunan engelli öğrenci danışmanları ile toplantı yapıp durum değerlendirmesi yapılmış ve bu toplantı sonrası uyarlamalar için çözüme yönelik alternatif kararlar alınmış ve tüm akademik birimler bilgilendirilmiştir.

(Kanit 29,30,31,32)

- ***Engelsiz üniversite uygulamalarına ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları***

Bu raporda beyan edilen er çalışma ve her kanıt engelsiz üniversite ortamının her bağlamda sağlanması içindir. Dolayısıyla, tüm açıklamalar ve kanıtları engelsiz üniversite uygulamaları ve iyileştirmelerini kapsar.

- ***Engelsiz üniversite ödülleri***

Bir ödül, altı ödül adaylığı bulunmaktadır.

Ödül:

İşletme Fakültesi Mekanda Erişilebilirlik Ödülü

Adaylıklar:

Tıp, Diş Hekimliği, İktisat, İletişim, Hukuk ve Sağlık Bilimleri Fakülteleri) Mekan Erişilebilirliğinde Aday olarak gösterilmişlerdir. **(Kanit 33, Kanit 34)**

- ***Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar***

- İngilizce Hazırlıkta okuyan öğrencilerin erişilebilir kaynak sağlamak için Pearson ve MacMillan yayınevleri ile temasa geçerek, öğrencilere e-book ve dijital kitap sağlamaları için gerekli yönlendirmeler mümessil yayınevlerine yapılmış ve destekleri alınmıştır. **(Kanit 35,36,37)**

- Dil kazanımı düşük seviyede olan işitme engelli Resim-iş Öğretmenliği öğrencisinin, teorik dersleri olan Sanat Tarihi, Eğitim Sosyolojisi ve Eğitim Psikolojisi derslerinin anlayabileceği dil seviyesinde yalınlaştırarak verilmiştir. Düzenlemeler EÖB Koordinatörü tarafından yapılmıştır.

-İşitme Engeli olan öğrencimiz Engelli Öğrenci Birimine başvurarak, teorik derslerini anlamadığını belirtmiş ve destek istemiştir. Sorunun işitememekten daha ziyade yazılı metinleri anlamada zorlandığı görüşmede anlaşılmıştır. Öğrencinin dil seviyesi yapılan bir sınav ile tespit edilmiştir (ekte sınav örneği görülebilir). Bu konuda tavsiyeler almak üzere Anadolu Üniversitesi İşitme Engelliler Entegrasyon Yüksekokulundan Doç. Dr. Güzin KARASU'nun, öğrencinin dil seviyesinin değerlendirilmesi ve uyarlamalar ile ilgili değerli tavsiyeleri ve planlama için görüşlerini Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü olarak Öğr. Gör. Zuhal PEK tarafından alınmıştır. Kendisinin iş birliği öğrencimiz ve bize mutluluk vermiştir.

Öğrencinin akademik birimine, tavsiye mektubu yazılmış ve toplantı yapılmıştır. Bu toplantının sonunda dersi veren öğretim elemanlarının notları temin edilerek, Resim-iş Öğretmenliği bölümünde Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi alan 9 öğrenci ile Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümünde okuyan 6 öğrenci ile 15 kişilik bir ekip kurulmuştur. Öğrenciler her ders için 3 gruba ayrılmıştır. EÖB Koordinatörü Öğr. Gör. Zuhal Pek tarafından gruplar

yönetilmiştir. Bu gruplar önce notları sadeleştirmiş, Zuhale PEK ile paylaşmış, yalınlaştırmalar birlikte gözden geçirilmiştir. Öğrenciler, işitme engelli öğrenciye özel ders olarak yalın dile getirilmiş, görseller ile zenginleştirilmiş notları öğretmeye başlamışlardır. Derslerden önce yalınlaşmış notlar öğrenci ile paylaşmış, terimleri öğrenesi sağlanmış, daha sonra canlı ders yapılmıştır. Ders sonlarında anlamının pekiştirilmesi için soru cevap çalışmaları yapılmıştır. Yalın ders notları ses kaydı ile gönderilmiş. Google uygulaması ile aldığı dersi ayrıca yazılı hale getirmiştir. Online eğitim sürecinde öğrencinin yanında annesi de kendisine destek olmuştur. Ders verilen gruplarda, özellikle sanat tarihi dersinin aktarımında özel eğitim öğretmenliği bölümü öğrenci muhakkak bulunmuştur. (Ekte kanıt niteliğinde bazı örnekleri bulunmaktadır.)

Salgın nedeni ile sadece bir yüz yüze eğitim sonrası aynı düzende çalışmalar devam ettirilmiş dersler zoom üzerinden verilmiştir. İşitme engellilerin özel gereksinimleri değişiklik gösterdiğinden, ampirik bir çalışma bağlamında, dersi veren öğrencilerden geri bildirimler alınarak eğitimlere yön verilmiştir. (Ekte bir geri bildirim örneği bulunmaktadır.)

Öğrenci ile dersler tamamlanmış ve dersi veren iki öğretim elemanı yazılı ödev istemiş, biri ise sözlü olarak istemiştir; kayıta görülebilir,

Kanıt

<https://drive.google.com/drive/folders/1zWuvYUKrzgzBCrbNvPZLRhZ8eLNsA2U5>

Sınavı Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Öğr. Gör. Zuhale PEK tarafından yapılmış ve dersi veren öğretim elemanına teslim edilmiştir.

Aşağıdaki kayıta aldığı dersin tekrarı yapılarak yazılı olarak teslim edeceği ödevinin çalışma kaydı bulunmaktadır, bu çalışma da Öğr. Gör. Zuhale PEK tarafından yapılmıştır:

Kanıt

https://drive.google.com/drive/folders/1H2SoXZ_j4pNuoKCOmenEnIA-zrIwIVcx

Değerlendirmelerdeki beklentileri öğrencinin engeli göz önünde bulundurularak değerlendirilmiş, öğrencinin alması gereken önemli bilgilerin varlığının olup olmadığı önemsenmiştir.

Bu çalışma ile 2021 Engelsiz Üniversite Ödülleri için Engelsiz Program Nişanı Kategorisinde Başvuru yapılmıştır. (**Kanıt 38**)

B.5.5. Psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri

- ***Rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetlerine ilişkin planlama ve uygulamalar***
Psikolojik danışmanlık ihtiyacında olan öğrencilerimizi MARPAM'a yönlendiririz, öğrenciler MARPAM'ın web sayfasındaki başvuru formunu doldurarak danışmanlık almak üzere katılım sağlarlar. Bu nedenle EÖB'de bir kanıt niteliğinde belge bulunmamaktadır.
- ***Kariyer merkezi uygulamaları***
Her sene MARKAM Okulunun duyuruları öğrencilere duyurulur ve yönlendirilir. **(Kanıt 39)**
- ***Öğrencilere sunulan hizmetlerle ilgili öğrenci geri bildirim araçları (anketler vb.) sonuçları***
2020 Mart ayı Covid-19 nedeni ile uzaktan eğitime geçiş öğrenci, öğretim görevlisi ve alt yapıyı sağlayan ekipler için tamamıyla değişik bir ortam olduğundan, soruların bile ne kadar isabetli sorulacağını bilemediğimiz bir ortamda anket yerine sadece öğrencilerimizden değil, öğretim elemanlarından da geri bildirim istedik. Aldığımız tüm geri bildirimler ile uygulamalarımıza yön verdik. **(Kanıt 40, 41,14,15,16,31)**

D.1.1. Toplumsal katkı politikası, hedefleri ve stratejisi

Engelli Öğrenci Biriminin faaliyet amacı, 14/02/2014 tarihli 28913 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinde "...engelli öğrencilerin idari, fiziksel, barınma ihtiyaçları ile sosyal ve akademik alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenleri belirleyip, yapılacak çalışmaları planlamak, uygulamak, geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmek üzere, doğrudan rektörlüğe bağlı engelli öğrenci birimleri oluşturulur." Hak temelli eğitimin sağlanması, konu ile alakalı aydınlatıcı ve yön veren çalışmalar ile sosyal kapsayıcılık bağlamında topluma katkı sağlamaktadır.

Bunun yanı sıra bazı birimlerimizin de kendi alanlarında engellilik ile ilgili çalışmaları ve projeleri de bulunmaktadır.

- ***Toplumsal katkı politikası, stratejisi ve hedefleri***

Engelli Öğrenci Birimi politikasını şöyle açıklar: "Marmara Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi, Üniversitemizde öğrenim görmekte olan öğrencilerimize, eğitimde fırsat eşitliği yaratmak amacıyla hizmet vermektedir. Bu doğrultuda gerek eğitim gerekse erişilebilirlik sağlanması bağlamında gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi için koordinasyon, birimimiz tarafından sağlanır. Gerçekleştirdiğimiz düzenlemeler ile geçici çözümlerden daha çok, kalıcı çözümler sunmayı ve pro-aktif bakış açısı ile geleceğe yönelik düzenlemeler ile gelecekteki özel gereksinimi olan öğrencilerimize kucak açma bilinci ile çalışırız. Birimimiz, sosyal sorumluluk bilinci ile kurum sınırları içinde bulunmayan bireylere de fayda sağlamayı hedefleyerek çalışmalarının genele ulaşması düşüncesi ile çalışmakta, kolektif bilinci sağlamak üzere etkinlik ve projeler düzenler. Ayrıca, özel gereksinimi olan bireyler için farkındalık sağlayarak gelecekte toplumun çeşitli kademelerinde yer alacak öğrencilerinde doğru farkındalık yaratarak topluma hizmet vermek üzere hazır hale getirmek için büyük gayret gösterir." **(Kanıt 42- 2020 Faaliyet Raporu sayfa 3)**

Engelli Öğrenci Birimlerinin önceliği eğitimde bütünleştirilmiş ortamların oluşmasını sağlamaktır. Başka bir deyişle, kişide kişiye değişkenlik gösteren çeşitlilik yönetimini sağlamak üzere bireysel eğitim programları hazırlanarak akademik ve sınav uyarlamaları gerçekleştirilir. Bunun yanı sıra, bazı bireysel sorunların genel çözümleri için sistemler geliştirmek, eğitiminin eğitimini sağlayan derelerin müfredatta konulmasını sağlamak üzerine hedefleri bulunmaktadır. Buradaki amaç, yükseköğretime engeli olan öğrencinin varması ve yükseköğretimdeki engelli öğrencilerin yükseköğretimdeki sayılarının artması için temel eğitimde alanını aktaracak eğitimcilerin yetişmesini sağlamak, ya da engelli bireylerin evrensel tasarımlarını oluşturacak ekiplerin oluşabilmesi için müfredatta bunlara yönelik derslerin oluşturulması ve müfredatta yer alması, hedeftir. Bu dersleri alan mezunlar ile uzun vadede etkili bir toplumsal katkı sağlayacaktır. Bununla ilgili hedefler, **(Kant 43-2019 Yılı Faaliyet Raporunda, Kant 42- 2020 Faaliyet Raporunda)** Stratejik hedeflerde özel yetenek sınavı ile öğrenci alan bölümlerde, özellikle yaygın gelişimsel bozukluklara sahip öğrencilerin tercih ve eğitimleri ile ilgili sistemlerin oluşturulmasını sağlamaktır.

- ***Üniversitenin toplumsal katkı süreçlerinde belirlenen öncelikli alanlarının listesi ve nasıl belirlendiğine dair belgeler***

YÖK'ten özellikle özel yetenek sınavları ile ilgili hatırlatmalar ve kararları öncelik sırasına aldığımız konularda belirleyici rol oynamaktadır. <https://engelsiz.yok.gov.tr/kararlar> ve **(Kant 44)**

- ***Toplumsal katkı stratejisi ile uyumlu uygulama örnekleri***

Özellikle Güzel Sanatlar Fakültesi ve Atatürk Eğitim Fakültesi öğretim üyeleri ve Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümü öğretim üyelerini bir araya getirerek, Engelli Öğrenci Birimindeki görümlerin ışığı ve koordinasyonunda konuya çözüm ve sistem getirmek üzere odak toplantıları yapılarak, kalıcı çözümlerin adımları atılmıştır. **(Kant 45)**

Daha önce Bilişim Erişilebilirliği ve Destek Teknolojiler dersinin Mühendislik Fakültesinde başlaması gibi, yeni kurulan Mimarlık ve Tasarım Fakültesinin müfredatında “Erişilebilirlik” dersinin konulması talep edilmiş, Birimimiz tarafından özellikle bu konuda bilgi ve tecrübesi en iyi olan öğretim elemanın sağlanması için Mimarlık ve Tasarım Fakültesine destek verilmiştir. Ders 2021 Bahar dönemi için yerini alacaktır. **(Kant 46)**

Engelli Öğrenci Biriminin 2017 yılından beri Engelsiz Müzik Komisyonu oluşturarak Görme Engelli Bireylerin Müzik Eğitimine yönelik çalışmaların neticesinde ortaya çıkan eğitiminin eğitimi programını yeni nesil müzik öğretmenlerimiz yetiştirerek toplumsal katkı yapmak üzere dersin Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü müfredatına konulması talep edilmiştir. Ders 2021 Güz döneminde müfredatta yerini alacaktır. **(Kant 47)**

Bazı bölümlerde zorunlu ders olan Osmanlı Türkçesi Dersinin, görme engelli öğrenciler tarafından erişilebilir olması için Osmanlıca harflerin Braille transkriptlerinin yer aldığı ders materyali hazırlanmıştır. Yayın Komisyonunda iki hakemden yayınlanması için faydalı bulunup onaylanmıştır, üçüncü hakemden onay aldıktan sonra üniversitemiz tarafından sadece üniversitemiz öğrencileri için değil, tüm üniversitelerde bu dersi alan görme engelli öğrencilerin de faydalanabilmesi için katalog.marmara’da paylaşılacaktır. **(Kant 48,49,50)**

B 5.3, B 5.4, B 5.5’te kanıtları ile sunulan tüm uygulamaları burada da anabiliriz.

24 Şubat 2020 tarihinde Engelsizkariyer.com ve Engelsiz Marmara ile birlikte ‘‘Sağlamcılık’’ konulu bir panel düzenlenmiştir. **Kanıt** <https://eob.marmara.edu.tr/eob-menu/calismalarimiz/seminerlerpanelleregitimler/onyarginin-uncusu-saglamcilik-konferansi>

TRT Radyo 1 Engelsiz Sesler Programı, Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Öğr. Gör. Zuhal PEK ve engelli öğrenci temsilcisi Semih Budak ile 05.03.2020-12.03.2020 tarihlerinde yayınlanan iki ayrı program yapmıştır. **Kanıt** <https://eob.marmara.edu.tr/notice/radyo-programi>

Birimimiz 19.05.2020 tarihinde ESKAR ile birlikte genç Engelsiz Yazar Ömer Faruk Morkoç ile şiir dinletisi etkinliği gerçekleştirmiştir. **Kanıt** (Instagram: https://www.instagram.com/p/CAYcUyPjpgY/?igshid=grtwgou4c3vi&fbclid=IwAR3LeLR TIjFDI9qmRob36x3P3UL8eD-LikG4fWN3QaR5eMHdEIKFmv6oc_s)

20.05.2020 tarihinde Koordinatör Öğr. Gör. Zuhal PEK, Engelsiz Kariyer Sohbetleri Programına Destek Teknolojiler hakkında bilgi vermek üzere konuk olmuştur. **Kanıt** <https://www.youtube.com/watch?fbclid=IwAR32bgvNHHT1msdDE1BzwdhK9FC2eX-CewGr7TdARiB1CPT62ohwCftvVA&v=5qL-SrDwHvA&featu>

16.12.2020 tarihinde MARPAM Müdürü Doç.Dr. Müge YÜKSEL’in konuk olduğu ‘‘Pandemide Özel Gereksinimli Öğrenci Olmak’’ konulu bir söyleşi düzenlemiştir. (Instagram: marmara_engellibirimi) **Kanıt** https://www.instagram.com/p/CI3pZBJg6Tu/?igshid=k1r9tj1z3efq&fbclid=IwAR0HcekC27EN-s_dzjtwzjYvrEq2mDveKcE9HKZXk7-mUVEc8tQyxctmtQ

20.12.2020 tarihinde Eğitimde Görme Engelliler Derneğinin Düzenlediği Görme Engellilerin Müzik Eğitimi Zirvesine Koordinatör Öğr. Gör. Zuhal Pek konuşmacı olarak katılmış, koordinatörlüğün bu konuda yürüttüğü çalışmalar ve bu tür eğitim alanında yapılması gerekenleri hakkındaki tespitlerini paylaşmıştır. Facebook ve Instagramda hesaplarımızda paylaşımları bulunmaktadır. **Kanıt** <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/koordinatorluk/sosyal-medya-hesaplarimiz>

‘‘Marmara Üniversitesi Erişilebilirlik Tanıtım Videosu, Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü ile birlikte hazırlandı. Bu video üniversite tercihlerinde öğrencilerin erişilebilirlik durumları hakkında bilgilendirici pro-aktif bir çalışma olmuştur. <https://eob.marmara.edu.tr/eob-menu/koordinatorluk/marmara-universitesi-erisilebilirlik-tanitimi-videosu>

- ***Paydaş katılımına ilişkin kanıtlar***

Erişilebilirlik Dersinin Mimarlık ve Tasarım Fakültesi müfredatında yer aldığına dair Yönetim Kurulu Kararı ektedir. (**Kanıt 51**)

- ***Toplumsal katkı politika, strateji ve hedeflerinin izlenmesi ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar***

Engelli Öğrenci Biriminin, görme engelli kullanıcılar ile yaptığı tespitler neticesinde Bilgi İşlem Daire Başkanlığına içerik erişilebilirliğinin iyileştirilmesi için talepte bulunmuş ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tüm birim web sayfası yöneticilerine belirlenen erişilebilirlik

kriterlerinin uygulanması için çalışma başlatmıştır. <https://bidb.marmara.edu.tr/erisilebilirlik> (Kanit 52)

D.1.2. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı

- *Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyon yapısı*

Engelli öğrencilerin üniversite hayatındaki sosyal kapsayıcılığı için yapılan çalışmalar en temelde YÖK Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyonu Yönetmeliği ve EÖB Yönergesi Madde 10'da belirtilen her görevi yerine getirirken ilgili akademik ve idari birimler ile çalışmalarını yürütür. Bu organizasyonların birimlerdeki öğrenci ve idare bazında yürütmesini sağlamak için her akademik birimde Engelli Öğrenci Danışmanları bulunur. **Kanit** https://eob.marmara.edu.tr/eob_menu/idari/yonerge (Madde 10/c,e,f,j)

- *Toplumsal katkı yönetim modeli*

Dezavantajlı gruplardan engelliler için sosyal kapsayıcılık bağlamında yapılan tüm hizmetler EÖB işleyişinde belirlenmiş yönetim modeli ile gerçekleşmektedir. Bu birimin yönergesindeki amacın üniversite geneli bir politika haline gelmesi, birimin yarattığı farkındalığın ötesinde, tüm birimlerin resmi yollardan katılımı ve geri bildirimleri ile daha kurumsal ve toplumsal kapsama ulaşabilecektir.

- *Toplumsal katkı faaliyetlerini yürüten birimler ve uygulama örnekleri*

Diş Hekimliği Fakültesi Araştırma ve Uygulama Merkezi Engelliler için Diş Hastanesi projelerini hayata geçirmek üzere Başbüyük Yerleşkesinde hastane inşaatını başlatmıştır. **Kanit** <https://www.marmara.edu.tr/news/engelsiz-dis-hastanesi>

Spor Bilimleri ve Sporcu Sağlığı Araştırma ve Uygulama Merkezi <https://sbssuam.marmara.edu.tr/>

Engelsiz Marmara Kulübü engeli olan ve olmayan öğrencilerden oluşarak toplumu aydınlatıcı etkinlik ve projeleri Engelli Öğrenci Birini ile birlikte yapar. **Kanit** <https://www.facebook.com/engelsizyasaam>

- *Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısının işlerliğine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları*

B 5.4'te Uzaktan Eğitim ve Bireysel eğitim Planları düzenlemeleri için yapılan ve kanıtları ile belgelenen (**Kanit 14,...38**) tüm düzenlemeler engelli öğrencilerin eğitimlerinin iyileştirilmesi için , öğrencilerin izlenip geri bildirimleri ile yapılan çalışmalardır.

- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*

D.2. Toplumsal Katkı Kaynakları

D.2.1. Kaynaklar

Örnek Kanıtlar

- *Toplumsal katkı faaliyetlerini yürüten araştırma ve uygulama merkezleri ve diğer birimler*

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü eob.marmara.edu.tr

Kütüphane Dokümantasyon ve Daire Başkanlığı Erişilebilirlik Biriminden dışarıdan kullanıcılar da faydalanabilmektedirler. <https://kutuphane.marmara.edu.tr/hizmetler/erisilebilirlik> , KDDB'nin sürdürmekte olduğu engellilikle ilgili projeleri de bulunmaktadır. **(Kanıt 53)**

Diş Hekimliği Araştırma ve Uygulama Merkezi <https://www.marmara.edu.tr/arastirma/arastirma-ve-uygulama-merkezleri/dis-hekimligi-uygulama-ve-arastirma-merkezi#>

Spor Bilimleri ve Sporcu Sağlığı Araştırma ve Uygulama Merkezi <https://sbssuam.marmara.edu.tr/>

- ***Toplumsal katkı çalışmalarına ayrılan bütçe ve yıllar içinde değişimi***

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü üniversite bütçesinde harcama kaleminin ilgili olduğu birime ayrılan bütçeden harcamaları gerçekleştirebilir. Erişilebilirlik bütçe kodu açılması için gerekli bilgilendirmeleri yapmıştır. **(Kanıt 54)** Bütçe kodu açılmıştır. Ancak, hala Engelli Öğrenci Biriminin erişilebilirlik ile ilgili talepleri için harcamalar “Yapım ve Onarım” için ayrılan bütçeden kullanılmaktadır.

- ***Toplumsal katkı kaynaklarının toplumsal katkı stratejisi doğrultusunda yönetildiğini gösteren kanıtlar***

Erişilebilirlik Bütçe Kodu açılmış ve Diş Hekimliği Araştırma ve Uygulama Merkezi Engelli Hastanesinin inşaatı için 5.000.000 TL bu kodda beyan edilmiştir. **(Kanıt 55)**

- ***Toplumsal katkı kaynaklarının çeşitliliği ve yeterliliğinin izlendiğine ve iyileştirildiğine ilişkin kanıtlar***

Engelli Öğrenci Biriminin; eğitim, çevresel erişilebilirlik ve sosyo-kültürel faaliyetler için harcama alanları bulunmaktadır. Bunları ilgili birimler kendilerine ayrılan bütçelerden kullanırlar. İzleme ve iyileştirme için ilgili birimlerin bu alanlar için harcama bütçesi oluşturmaları ve takibin buradan yapılarak iyileştirmelerin saptanması ve geliştirmesi için faydalı olur.

- ***Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar***

Engelli bireylerin diş tedavileri ciddi bir zorluk içermektedir ve ülkede halledilmesi gereken elzem bir sorundur. Toplumsal katkı bağlamında eşsiz bir çözümdür. Bu nedenle, bu projenin hızlanması ve soruna çözüm oluşturmak için Erişilebilirlik Bütçe Koduna ayrılan bütçe Engelli Diş Hastanesine aktarılarak inşaatı hızlandırılmıştır

D.3. Toplumsal Katkı Performansı

D.3.1. Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve iyileştirilmesi

Örnek Kanıtlar

- ***Toplumsal katkı performansını izlemek üzere geçerli olan tanımlı süreçler***

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı koordinasyonunda üniversite izleme kriterlerini oluşturmak için bir veri havuzu oluşturulmuştur. İlgili konularda üniversite genelinde gerçekleşen tüm konular bir araya getirilerek paylaşılmaktadır. 2019 yılında gerçekleştirmeye başlanılan bu uygulamanın performans geri bildirimleri oluşmamış ve 2019 yılı üniversite faaliyet raporunda yayınlanmamıştır. Sadece veri toplamakla kalmayıp alanlarla ilgili neticelerin veri toplayan birimlerle istatistiki ve yazılı olarak paylaşılması, iyileştirme eylem planları için ışık tutacaktır.

- *Toplumsal katkı hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını izlemek üzere oluşturulan mekanizmalar*

Yıl sonu faaliyet raporları ile hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını beyan eden raporlar olarak Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına verilir. 2020 yılı içinde **Engelli Öğrenci Birimi Toplumsal katkı Faaliyet SWOT Analizi** yapılarak değerlendirilmek üzere analiz Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına sunulmuştur. (**Kanıt 56**)

Engellilikle ilgili hedef ve politika EÖB içinde belirlenmiş ve uygulanıyor olsa bile kurumsal anlamda bu hedeflerin oluşabilmesi için üniversite genelinde bir politika oluşması gerekliliği vardır. Unutulmamalıdır ki engellilik hayatın her alanında karşı karşıya gelenin bir durum olup sosyal politika ile iyileşebilir.

- *Paydaş geri bildirimleri*

Birimlerin engellilik ile ilgili bilgileri Engelli Öğrenci Birimi tarafından toplanır ve Üniversite İzleme Kriterleri anlamında Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile paylaşılır.

- *Toplumsal katkı performansının izlenmesine ve iyileştirilmesine ilişkin kanıtlar*

Engelli Öğrenci Birimi Toplumsal katkı Faaliyet SWOT Analizi/ Güçlü Yönler (**Kanıt 56**)

- *Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar*